

OKRESNÁ PROKURATÚRA SKALICA
Ružová 2, 909 01 Skalica

Číslo: Pv 545/15/2206-24
EEČ: 2-20-243-2016

Skalica 29.12.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: obmedzovanie osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: obmedzovanie osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v čase asi o 13.30 hod dňa 19.11.2015 v obci XXXXX potom ako zazvonil a zabúchal na dvere rodinného domu č. 104 tak po ich otvorení maloletým XXXXX nar. 2005, trvale bytom XXXXX 104, okr. XXXXX vošiel dovnútra do predsieni tak, že využil svoje postavenie, teda ako dospelá osoba voči dieťaťu a povedal mu, že pôjde s ním do školy a prinútil ho ísť s ním do školy, pričom ho z domu zobral bez vedomia rodičov tak, že ho chytil za pravé ucho a tak ho ťahal až k jeho motorovému vozidlu, kde si maloletý XXXXX nasadol a odviezol ho do areálu Základnej školy v Radošovciach, kde sa u riaditeľky dožadoval riešenia bitky, ktorej mal byť účastníkom mal. XXXXX a jeho syn mal. XXXXX a ku ktorej malo prísť v čase pred 13.30 hod dňa 19.11.2015, následne predmetným vozidlom odišiel a mal XXXXX ponechal na mieste v základnej škole XXXXX, pričom maloletý pociťoval toto konanie ako agresívne a obmedzujúce správanie voči jeho osobe a prežíval ho so strachom, čo vyplýva zo znaleckého posudku č. 03/16

Okresnému úradu v Senici, pracovisko XXXXX, odbor všeobecnej vnútornej správy

Pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ v Skalici, Odboru kriminálnej polície pod. ČVS: ORP-331/VYS-SI2015, dňa 17.12.2015 uznesením podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začal trestné stíhanie pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a iné.

Následne uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Skalici, Odboru kriminálnej polície (ďalej aj ako „vyšetrovateľ“) pod ČVS: ORP-331/VYS-SI-2015 zo dňa 1.6.2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom v enunciiate tohto uznesenia.

Vyšetrovateľ v priebehu prípravného konania vykonával úkony k zisteniu skutkového stavu veci tak, aby po kvalitatívnej aj kvantitatívnej stránke tvorili zákonný podklad pre rozhodnutie. Podklad rozhodnutia tvorí; (opakovaný) výsluch svedka - poškodeného XXXXX (svedecká výpoveď z počutia), výsluch svedka - poškodeného XXXXX, výsluch osoby mladšej ako 14 rokov XXXXX zo dňa 13.04.2016, výsluch osoby mladšej ako 14 rokov XXXXX zo dňa 13.04.2016, výsluch svedka XXXXX, výsluch XXXXX, výsluch obvineného XXXXX, opätovný výsluch osoby mladšej ako 14 rokov XXXXX zo dňa 9.11.2016, opätovný výsluch osoby mladšej ako 14 rokov XXXXX zo dňa 9.11.2016, Znalecký posudok znalca z Odboru psychológie, Odvetvia klinická psychológia detí a dospelých XXXXX ako aj listinné dôkazy na vec sa vzťahujúce.

Následne vyšetrovateľ dňa 23.11.2016 na základe zistených právnych a skutkových záverov vyplývajúcich zo zabezpečenej matérie vyšetrovacieho spisu, predložil prokurátorovi tunajšej prokuratúry predmetnú trestnú vec s návrhom na jej postúpenie Okresnému úradu v Senici, pracovisku XXXXX, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. **S uvedeným záverom vyšetrovateľa som sa stotožnil, a to z nasledujúcich dôvodov:**

Podľa § 183 ods. 1 Tr. zákona obmedzovania osobnej slobody sa dopustí ten, kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu.

Podľa § 183 ods. 2 Tr. zákona odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1,

- a) závažnejším spôsobom konania,*
- b) z osobitného motívu,*
- c) ako verejný činiteľ,*
- d) na chránenej osobe, alebo**

e) a spôsobí ním väčšiu škodu.

Podľa § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona sa chránenou osobou rozumie dieťa.

Podľa § 127 ods. 1 Tr. zákona dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 214 ods. 1 Tr. poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správny deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Z hľadiska právneho posúdenia skutku, ktorý je predmetom trestného oznámenia je nevyhnutné uviesť, že základná zásada trestného práva *nullum crimen sine lege* (nie je trestný čin bez zákona) je inkorporovaná v § 8 Trestného zákona, v ktorom je ustanovené, že za trestný čin sa považuje protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Znakmi trestného činu podľa prechádzajúcej vety sa okrem iného rozumejú: objekt (záujem chránený Trestným zákonom), subjekt (páchateľ), objektívna stránka (konanie, následok a príčinný vzťah medzi konaním a následkom) a subjektívna stránka (zavinenie páchatel'a), pričom uvedené znaky sú obligatórnou náležitosťou skutkovej podstaty ktoréhokoľvek trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. **Absencia čo i len jedného z týchto znakov má za následok, že skúmaný skutok nemôže byť posudzovaný ako trestný čin.**

Objektívna stránka označeného trestného činu predpokladá konanie, ktorým páchatel' zasahuje do integrity inej osoby tým, že tejto bráni v užívaní osobnej slobody, hoci iba na krátky čas. Bránenie v užívaní osobnej slobody je zásah do osobnej slobody, ktorým sa znemožňuje alebo obmedzuje voľný pohyb človeka a zároveň sa mu zabraňuje o svojom pohybe slobodne rozhodovať. K naplneniu objektívnej stránky nedochádza, ak sa poškodený môže voči útoku proti jeho osobnej slobode, vzhľadom na svoje pomery a okolnosti účinne brániť. Obranu od obvineného nemožno žiadať, ak by mu spôsobovala neprimerané ťažkosti. **Zjednodušené povedané naplnenie objektívnej stránky trestného činu obmedzovania osobnej slobody nastane vtedy, ak páchatel' bráni inému užívať slobodu pohybu, hoci iba na krátku dobu, ak je bránenie ťažko prekonateľné. Vice versa (a teda opačne), ak je bránenie v užívaní osobnej slobody ľahko prekonateľné, zodpovednosť za označený trestný čin nevznikne.**

Dňa 09.11.2016 bol vykonaný opätovný výsluchu svedka maloletého XXXXX, ktorý ku skutku vypovedal: „Potom sme išli k XXXXX domov a tatko zaklopal a on otvoril, opýtal sa čo sa deje XXXXX a potom sa vyhováral a tatko povedal, že ideme do školy, on si dal bundu, potom sa obul a išiel a on si chcel sadnúť ku mne dozadu, ale tatko povedal, že nech si sadne dopredu. Na otázku prokurátora svedok k veci ďalej uviedol, že XXXXX sa obliekol a išiel do auta sám, pričom obvinený ho pritom nedržal.

Dňa 09.11.2016 bol vykonaný opätovný výsluchu svedka maloletého XXXXX z ktorého vyplýva, že k ním domov prišiel obvinený (svedok ho označuje ako XXXXX), pričom tento ho zobral do školy autom, kam on nechcel ísť, no fyzicky sa

nebránil.

Dňa 16.08.2016 bol vykonaný výsluch obvineného XXXXX, ktorý na otázku vyšetrovateľa či došlo z jeho strany k fyzickému napadnutiu pripadne inému kontaktu voči XXXXX v inkriminovaný deň, odpovedal nie, pričom na doplňujúcu otázku vyšetrovateľa odpovedal: „*To bolo to, že XXXXX si šiel sadnúť dozadu, a nakoľko som tam mal pracovné veci a bol tam môj syn a nechcel som, aby sedeli pri sebe, tak som ho usmernil, aby išiel dopredu si sadnúť a vtedy došlo z mojej strany k chyteniu ho za rameno, ale žiadne fyzické násilie tam nebolo z mojej strany*“.

Z vyššie uvedených výpovedí možno ustáliť taký skutkový stav (dej), ktorý nesvedčí naplneniu objektívnej stránky trestného činu obmedzovania osobnej slobody. Aj pri zohľadnení domnienky, že výpovede obvineného XXXXX a jeho maloletého syna XXXXX môžu byť tendenčné, sa tieto napriek domnelému javia, (a to predovšetkým aj s prihliadnutím na výpoveď maloletého Tobiasa Reháka) ako konformné so situáciou, ktorá sa skutočne odohrala. Ako je vyššie v texte tohto uznesenia spomenuté, útok na záujem chránený trestným zákonom - osobnú slobodu musí dosahovať určitú mieru intenzity. Zásah do osobnej slobody maloletého XXXXX bol zo strany obvineného takej intenzity, že ak by bol maloletý chcel, mohol sa vzhľadom na okolnosti a svoje pomery účinne brániť a nesúhlas s „obmedzením osobnej slobody“ náležite prejavíť. Vo vzťahu k myšlienkovej sfére maloletého sa možno odôvodnenie domnievať, že tento neprejavil nesúhlas s konaním obvineného práve z toho dôvodu, že inkriminovanej udalosti predchádzal fyzický útok maloletého XXXXX na maloletého XXXXX – syna obvineného, teda maloletý XXXXX si bol vedomý, že príchod obvineného XXXXX k jeho domu a jeho následný odvoz do školy je následkom jeho prechádzajúceho závadového konania. V tejto súvislosti je dôležité podotknúť, že obvinený XXXXX nebol pre maloletého osobou neznámou, ale tohto poznal ako otca svojho spolužiaka zo základnej školy, pričom ho v priebehu prípravného konania oslovoval familiárne, krstným menom XXXXX.

Intenzívnejší útok zo strany obvineného voči maloletému XXXXX. ako je ten vyššie uvedený, potvrdený nebol. Oznamovateľka, matka maloletého XXXXX v podanom trestnom oznámení uviedla, že obvinený XXXXX mal Tobiasa dať facku, jednak pri inkriminovanom momente odvezenia maloletého do školy, ako aj následne v škole pred riaditeľkou Základnej školy XXXXX. XXXXX. Vo vzťahu k podozreniu zo spáchania prvého fyzického útoku uvádzam, že tento sa v priebehu prípravného konania nepotvrdil. Aj keď pri prvom výsluchu maloletý Tobias Rehák uviedol, že ho obvinený udrel, pri svojej nasledujúcej výpovedi túto skutočnosť nepotvrdil, pričom zároveň uvedené konanie popiera obvinený XXXXX ako aj svedok XXXXX. Dôkazy, ktoré by mohli potvrdiť alebo vyvrátiť uvedenú skutočnosť boli v prípravnom konaní vyčerpané, a preto bolo potrebné uvedenú domnienku o fyzickom útoku vyhodnotiť v zmysle zásady *in dubio pro reo*, (v pochybnostiach prospech páchatel'a), na ktorej je trestné právo vybudované. Vo vzťahu k druhému fyzickému, ktorý sa mal stať pred riaditeľkou základnej školy útoku uvádzam, že takúto skutočnosť v procesnom postavení (priameho) svedka riaditeľka základnej školy XXXXX vo svojej výpovedi zo dňa 07.09.2016 vyvrátila. K predmetnej skutočnosti vypovedala aj svedkyňa XXXXX, ktorá vo svojej výpovedi uviedla: „*Pán XXXXX v tej triede XXXXX pekne dohovárал, pýtal sa ho čo bolo dôvodom, prečo ublížil XXXXX či by sa to jemu páčilo, keby jemu to tak niekto urobil a XXXXX pod vplyvom emócií, lebo bol rozrušený, červený, sa vyslovil, že teda ja to už robiť nebudem...*“.

Po vyhodnotení všetkých skutočností vzťahujúcich sa k skutkovému deju, ktorým sa napíňa objektívna stránka trestného činu možno konštatovať, že intenzita útoku do osobnej slobody maloletého XXXXX nedosiahla intenzitu predpokladanú skutkovou podstatou trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a nasl. Tr. zákona, pričom súčasne došlo k naplneniu negatívne vymedzenej okolnosti vylučujúcej vznik trestnej zodpovednosti, a to, že bránenie v osobnej slobode nebolo pre maloletého vzhľadom na okolnosti a jeho osobné pomery ťažko prekonateľné.

Typickým konaním, ktorým páchateľ napíňa skutkovú podstatu naposledy označeného trestného činu je príkladom; uzatvorenie v miestnosti, znemožnenie pohybu zviazaním, zvieranie v náručí a pod. Zo zmyslu ustanovenia, v ktorom je inkorporovaný predmetný trestný čin, je vyvoditeľné, že zákonodarca mal v úmysle touto skutkovou podstatou postihovať práve také zásahy do osobnej slobody ako sú príkladmo vyššie uvedené, a nie taký zásah do osobnej slobody, za aký sa zodpovedá obvinený XXXXX. *Inter allia* uvádzam, že v tomto konkrétnom prípade je potrebné podrobiť právnomu a skutkovému prieskumu aj pohnútku obvineného, ktorá formovala jeho konanie, a to v tých intenciách, že obvinený XXXXX tak konal výlučne z dôvodu snahy vyriešiť (už opakovaný) fyzický útok na svojho maloletého syna XXXXX. O tom, že maloletý XXXXX je problémovým žiakom, pre ktorého sú fyzické útoky voči svojim spolužiakom charakteristické svedčí podstatná matéria vyšetrovacieho spisu.

Na základe všetkých vyššie uvedených právnych a skutkových záverov a úvah je nevyhnutné konštatovať nenaplnenie objektívnej stránky trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Právny poriadok Slovenskej Republiky umožňuje postih aj takých konaní, ktoré síce svojou intenzitou nenapĺňajú znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, avšak neoprávnene zasahujú do právom chránených záujmov. V tejto konkrétnej trestnej veci existuje dôvodné podozrenie, že konanie obvineného XXXXX nebolo právom aprobované, a možno ho subsumovať pod ustanovenie § 49 ods. 1 písm. d) Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, podľa ktorého sa priestupku dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie **hrubým správaním**, čím bude ochrana právom chránenému záujmu dostatočne poskytnutá. **V súvislosti s uvedeným treba mať na pamäti a treba zároveň zdôrazniť, že riešenie dôsledkov právom reprobovaných konaní inštrumentárom trestného práva predstavuje až krajné riešenie, nakoľko adresátom trestnej represie spôsobuje závažné ujmu na právach, preto trestná represia musí byť vždy zároveň aj represiou rozumu. Rozhodnutím v zmysle výroku tohto uznesenia bude dostatočne poskytnutá ochrana právom chránených záujmov štátu, bude dostatočne zabezpečený výchovný vplyv na páchatel'a ako aj dôjde k spravodlivej retribúcii poškodeného.**

Orbiter dictum k dôvodnosti vznesenia obvinenia XXXXX uvádzam, že v čase vydania uznesenia podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku všetky skutočnosti zabezpečené vyšetrovateľom svedčili dôvodnosti podozrenia zo spáchania skutku, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, obvineným XXXXX. Dôvodné podozrenie predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho

dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu. **V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor na dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (XXXXX j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním, pričom v tomto konkrétnom prípade dokazovanie vykonané po vznesení obvinenia (predovšetkým opätovné výsluchy maloletých svedkov) rozptýlilo dôvodné podozrenie zo spáchania predmetného trestného činu a nadväzujúc na to vzniklo dôvodné podozrenie zo spáchania naposledy označeného priestupku obvineným XXXXX, a preto som rozhodol tak ako je uvedené v enunuciáte tohto uznesenia.**

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Michal Žeňuch
prokurátor